



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **A. S.**, nar. X, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zastoupeného Mgr. Ondřejem REJSKEM, advokátem AK Hradec Králové, Buzulucká 431, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2009, čj. OAM-108/VL-10-08-2008, **t a k t o :**

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím, napadeným žalobou, nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ust. §§ 12 – 14 b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě žalobce namítal zkrácení na svých právech ve správním řízení, porušení ust. § 4, § 50, § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Uvedl, že mu správní orgán nevycházel dle možností vstříc, při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí nepřihlédl pečlivě ku všemu, co vyšlo v řízení najevo, neuvedl v dostatečné míře důvody výroku svého rozhodnutí a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a

námitkami účastníků a jejich vyjádření se k podkladům. Je přesvědčen, že splňuje podmínky ust. § 12 b) zákona o azylu. V doplnění žaloby, provedeném právním zástupcem žalobce se pak uvádí, že žalobce namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu. Správní orgán vnímá žalobcova tvrzení jako účelová a nevěrohodná, údajnou nespolehlivost jeho tvrzení se však nepokusil přiměřeným způsobem odstranit. O mezinárodní ochranu požádal žalobce v ČR spolu se svým bratrem a bratrancem, jejich výpověďmi se však žalovaný nezabýval, žalobce je navrhuje k provedení důkazu. K odstranění pochybností neměl sloužit doplňkový pohovor, tento neměl být vůbec proveden, jeho provedení považuje žalobce za vadu řízení. Pro závěr, že mu nehrozí v případě návratu do země původu pronásledování nejsou ve spise dostatečné podklady. Žalobce poskytl již při prvním pohovoru plnou součinnost a jasně odpověděl na dotazy, druhý pohovor již proto neměl být prováděn, nebyl k tomu žádný důvod, zákon o azylu předpokládá provedení pouze jediného pohovoru a žadatel má povinnost se ho účastnit, při druhém pohovoru mu byly pokládány obdobné dotazy, a to v atmosféře, která pro něho představovala stres, tento pohovor směřoval k zpochybnění jeho výpovědi a tak byl i použit. V konečném výsledku prakticky znamenal druhý pohovor to, že žalovaný nepřihlédl pečlivě k tomu, co žalobce v průběhu řízení uváděl a odráží i skutečnost, že žalovaný nevycházel dle možností žalobci v řízení vstříc. Žalobce byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, má odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů v Běloruské republice a v případě návratu mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající v ponižujícím zacházení nebo trestání. Žalobce uplatňoval politická práva a svobody účastí na politickém shromáždění a roznášením politických letáků, v příčinné souvislosti s tím následovalo opakované zadržení policií, výslechy a domovní prohlídky. Tento postup běloruských orgánů vůči žalobci je nutné považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu a jedině takové posouzení odpovídá politické situaci v Bělorusku. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani skutečnost, že postup běloruských orgánů vůči žalobci souvisel i s politickou činností jeho bratra. V případě návratu do Běloruska hrozí žalobci uvěznění z důvodu uplatňování politických práv a žádosti o mezinárodní ochranu v České republice.

Z písemného vyjádření žalovaného správního orgánu ze dne 22. února 2010 vyplývá popření oprávněnosti žalobcových námitek, odkazuje plně na obsah správního spisu, zejména pak vlastní žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi, které učinil během správního řízení a samotné rozhodnutí ve věci. Správní orgán se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si potřebné podklady pro své rozhodnutí. Žalobci se dostalo možnosti plného vyjádření, jakož i příslušného poučení, v průběhu řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce je snaha vyhnout se dalšímu jednání policejních orgánů, kterými byl zadržen v průběhu mítinku a následně po něm při výsleších požadovali informace o aktivitách jeho bratra. Rovněž si chtěl legalizovat zdejší pobyt, aby zde mohl i nadále žít. Správní orgán uvedené důvody neshledal dostatečnými pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, příběh, předkládaný žalobcem ohledně důvodů jeho odchodu z vlasti doznával jistých rozporů a proto i nepřesvědčivosti. O nesplnění zákonných podmínek pro udělení azylu dle § 12 b) cit. zákona podal žalovaný v rozhodnutí řádné a podrobné odůvodnění, zaobíral se i

otázkou možného udělení doplňkové ochrany dle § 14 a) zákona o azylu, ani tyto důvody však shledány nebyly. Ani v žalobě není uvedena skutečnost, která by mohla žalovaného vést ku změně svého rozhodnutí, ze všech okolností případu je zřejmé, že žalobce používá dané řízení k potřebě legalizace svého pobytu na území ČR. Zákon o azylu a jeho institut azylu či doplňkové ochrany však není univerzálním nástrojem, který by sloužil primárně k úpravě pobytu cizinců na území, ani právním prostředkem, který by měl takové normy nahrazovat či obcházet. Žalovaný je přesvědčen, že se nedopustil žádné nezákonnosti či vady řízení a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V průběhu jednání soudu dne 1. 7. 2010 žalobce uvedl, že není pravdou, že by letáky nosil do školy v r. 2001, to mu bylo 13 let, o nějakém politickém boji neměl žádné představy. Stalo se tak v jeho 16 letech, tedy v r. 2004. Mítink se nekonal v říjnu 2006, ale 19. března – v ten den se konaly i volby, mítink se ovšem konal na Říjnovém náměstí, takto zřejmě došlo k chybě. Dále bylo špatně řečeno, že ho doprovázel kamarád s tlampačem, vykřikoval něco o svobodě, avšak ani to není pravda, nesli pouze vlajku a vykřikovali „Bělorusko do Evropy“, „Bělorusko žije“ apod. Ráno podepsal papír o svém zadržení, protože kdyby ho nepodepsal, vůbec by ho z cely předběžného zadržení nepustili. Dva týdny po propuštění proběhla prohlídka bytu – bratr tam nebyl přítomen, byly nalezeny letáky. Při kontrolách a zadrženích ho bili – policisté mají tu moc – mohou dát ránu i za to, že nestojíte dostatečně rovně, a to i při běžné kontrole dokladů. Chodit na prokuraturu nemělo smysl, vše, co by řekl, by nebylo pravda. Z L., kde bydlel, je do Pinsku asi 25 km, když byl zadržen, byl třeba v zimě propuštěn až v době, kdy mu již ujel poslední autobus domů. Je si vědom, že azyl se poskytuje při politické represi a lidem, kterým jde o život, na něho však byl vyvíjen politický nátlak, nedali mu normálně žít, zadržovali ho a je přesvědčen, že když byl vyhozen z cely v noci v zimě, šlo mu minimálně o zdraví. Jeho cesta vedla do Rakouska, kde byl 2 týdny, nicméně posléze rakouská policie řekla, že přijeli včera a odvezla je do ČR. On zpočátku Českou republiku nepovažoval za bezpečnou zem, chtěl co nejdále, také věděl, že tu býval komunistický režim, poté, co se přesvědčil, že zem je bezpečná, požádal zde o azyl. S bratrem a bratrancem se snažili požádat v Rakousku o azyl, byli přivedeni na oddělení pro cizince, ale byl jim nabídnut návrat do Běloruska s letenkou. Poté byli předvedeni do deportačního oddělení, kde se opakovalo totéž a vše bylo ukončeno předáním českým pohraničnickům. Při předávání bylo řečeno, že přešli hranici včera v noci, čeští policisté do papírů moc nenahlíželi, až když bylo zjištěno, že toto není pravda a že byli v Rakousku dva týdny, bylo jim nabídnuto, že mohou být vráceni do Rakouska. Nakonec jim bylo vystaveno výjezdní vízum s tím, že mohou odjet, kam chtějí, těžko však žalobce mohl žádat o vízum, když neměl cestovní pas. Krom hrozby pro zdraví pociťoval žalobce i další nepříjemné momenty policejních praktik v Bělorusku – když je zadrženo dítě, přijde zpráva rodičům do práce, matka měla s tímto velké problémy, neboť bydleli na malém městě. Při výslechu se policie nezajímala jen o bratra, ale i o přátele žalobce, čím se zabývá a vždy chytil i nějakou ránu. Krom bití jsou prováděny i jiné praktiky, navlékli mu plynovou masku, odšroubovali závěr a zacpali díru, nemohl dýchat, dali mu ruce do zásuvky a tuto zavřeli apod.

V průběhu jednání vznesl soud dotaz, jaké skutečnosti by měla osvětlit navrhovaná výpověď bratra žalobce jako svědka, k tomu zástupce žalobce uvedl, že by měla osvětlit některé skutkové okolnosti, kdy žalobcova výpověď je hodnocena jako nespolehlivá, což by bylo možno takto odstranit. Z vyjádření pověřeného pracovníka žalovaného správního orgánu pak plyne závěr, že svědeckou výpověď jen těžko lze odstranit např. rozpor posledního zadržení žalobce, který uvedl, že si toto nepamatuje, určitá nevěrohodnost byla shledána ve všech souvislostech, konečně, sám žalobce vypověděl, že policejní nátlak na něho byl vyvíjen zejména s ohledem na bratrovy potíže. Ve věci žalobcova bratra a jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany dosud rozhodnuto soudně nebylo.

V závěrečných návrzích pak žalobce poukazuje opět na nedostatečně zjištěný skutkový stav s celou řadou nepřesností, které mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného, jedná se proto o rozhodnutí, o němž mohou být důvodné pochybnosti, druhý pohovor byl s žalobcem veden s cílem zpochybnit jeho výpověď a znejistit ho, neboť byly kladeny stejné otázky jako v průběhu prvního pohovoru. Správní spis neobsahuje dostatečné podklady pro závěr, zda žalobci hrozí či nepronásledování či vážná újma, on byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, byl vystaven ponižujícímu zacházení, které spočívalo v opakovaných předvoláváních na policii a šikanozním jednání. Jednalo se tak o pronásledování z důvodu politické činnosti žalobce a tytéž důvody by měly vést i k udělení ochrany doplňkové. Pronásledování policií bylo v žalobcově případě v souvislosti s průběhem politického shromáždění a roznosem politických letáků. Rozhodnutí je proto považováno za nezákonné, je navrhováno jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení. Náhradu nákladů žalobce neúčtoval, soudem ustanovený advokát účtuje náhradu nákladů právního zastoupení.

Pověřený pracovník žalovaného vyjádřil podiv nad námitkami žalobce vůči konstataci správního spisu, když protokoly o pohovorech sám podepsal, tedy, de facto rozporoval své vlastní výpovědi. Správní orgán za situace, kdy nejsou k dispozici hodnověrné písemné doklady, mohl vycházet pouze z výpovědi žalobce a zhodnotil jeho údaje. Např. se dotazoval, kdy byl žalobce naposledy před svým odjezdem zadržen, a to z důvodu zjištění, jak dlouho se pohyboval v zemi původu bez věznění, žalobce uvedl, že se nepamatuje. V daném případě je tak potřebné vyhodnotit řadu faktů, ale i intenzitu potíží, neboť toto vše obsahuje pojem pronásledování. Pokud se v případě žalobce jednalo o opakovaná zadržování a další problémy, což by mohlo vést k závěru o svévoli policie jednající bez obvinění, měl žalobce jistě možnost obrátit se na příslušné orgány o pomoc. Nepominutelnou je i otázka legalizace pobytu – tedy je nutné vzít v úvahu i judikaturu NSS v otázce podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně po příjezdu do země. Z procesního hlediska pak je nepochybné, že žalobce sám žádné důkazy ve věci nenavrl, správní orgán se tedy v tomto směru žádné nezákonnosti nedopustil a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Náhradu nákladů řízení žalovaný neúčtuje.

Ze správního spisu je patrné, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 3. 2. 2008, uvedl, že se narodil X, je státním

občanem Běloruska, téže národnosti. Jeho otec je zhruba od r. 1990 neznámého pobytu, matka žije v L. v Bělorusku. Žalobce je svobodný, současně s ním žádá o udělení mezinárodní ochrany jeho bratr S. a bratranec O.. V Bělorusku žil do října 2007 v L., poté se do 9. 11. 2007 zdržoval v Rakousku (vazba), od té doby pobývá v ČR. Uvedl, že cestovní pas mu byl odebrán policisty v Bělorusku v létě 2007, jiný doklad totožnosti nemá. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Má středoškolské vzdělání, ZVS nevykonával ze zdravotních důvodů. Dosud vykonával jen příležitostné práce. Jako důvod opuštění vlasti uvedl, že v Bělorusku mu nedávala policie žít, bratr je spojený se stranou BNF a roznášel letáky. On je vzal doma bratrovi a rozdával je ve škole, třídní učitel to oznámil řediteli, do školy přišla policie, křičeli na žalobce. Od té doby doma obvodní policista několikrát provedl domovní prohlídku. V říjnu 2006 jel žalobce do Minsku na mítink, během cesty je zadržela policie, byl 30 dní ve vazbě. Když byl ve městě Pinsk, policie ho kontrolovala a několikrát zadržela. Protože se bál dalších represí, policie ho mohla kdykoliv z čehokoliv obvinít a zatknout, rozhodl se ze země odcestovat. Jel kamionem přes neznámé země do Rakouska, tam byl zadržen a dán do vazby, žádal o mezinárodní ochranu. 9. 11. 2007 byl odvezen do ČR a žádá o mezinárodní ochranu zde, chce zde žít a pracovat. V případě návratu do Běloruska se obává dalších represí policie.

Součástí správního spisu je rozhodnutí Policie České republiky, ICP Mosty u Jablunkova ze dne 16. 2. 2008, čj. CPOV-1548-10/ČJ-2008-64PV-SV, kterým bylo žalobci uděleno s odkazem na ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1,2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, správní vyhoštění na dobu 1 roku.

V průběhu pohovoru dne 12. 4. 2008 žalobce za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka uvedl, že pro odstup času si již vše přesně nepamatuje, uvedl, že volby se konaly v říjnu, ale byly v březnu 2006. Bělorusko opustil v říjnu 2007, přesné datum si nepamatuje, bydlel v L., ul. L. 19. Byl to dům matky, kde bydlel i s bratrem, otec rodinu opustil, když byl žalobce malý. Do ČR byl deportován z Rakouska, kam odjel nelegálně v kamionu. Dozvěděl se, že opustit legálně Bělorusko je obtížné, není lehké zajistit si vízum, osobně se o to však nepokoušel. Jednou přišel policista, matka mu vydala žalobcům cestovní pas a měl si pro něj přijít, tam však nešel, neboť by ho mohli zadržet. Měl ještě řidičský průkaz, v Bělorusku není nutné nosit průkaz totožnosti. Policie mu nedávala klidně žít, začalo to asi v roce 2001, kdy chodil do sedmé třídy, vzal do školy letáky a roznesl je po škole, musel k řediteli, zavolali místního policistu, který na něho křičel, on řekl, že letáky našel. Vše potom utichlo, ale potom, když byly výbory, jel společně s bratrancem na mítink do Minsku. Tam je potkal přítel z nedaleké vesnice, D., celý den strávili u něho a večer šli na náměstí Kostračnická. Tam ale nedošli, zadrželi je policisté, přítel měl bíločervenou vlajku, byli odvezeni autobusem na oddělení, kde bylo mnoho lidí. Dali je do sklepa a ráno je vezli k soudu, odtud do nějakého vězení. Byl 30 dní uvězněn, poté propuštěn, asi 10. 4. 2006. Zavola z nádraží bratrovi, zjistil ale, že on byl též zadržen, odjel domů. Asi po dvou týdnech přišli domů policisté, provedli domovní prohlídku, zadrželi bratra a na druhý den byl pozván na policii i žalobce. Byl dotazován na bratra, jeho známé, kde shání letáky apod., bylo mu vyhrožováno, ale nic nevěděl, proto ho zanedlouho propustili. Asi po měsíci byl opět

pozván, opět se ho dotazovali na bratra, několikrát ho uhodili a propustili. Když mu bratr našel práci v Pinsku, byl často zastavován policií, byly mu kontrolovány doklady a byl zadržen naschvál tak, aby mu ujel autobus. Musel jet stopem a jednou musel jít i pěšky. K dotazu správního orgánu uvedl, že sdělil všechny důvody, byly to ty, že ho často zadržovali a kontrolovali. K dotazům správního orgánu dále uvedl informace o místě svého bydliště a jeho okolí. Jako důvod toho, proč rozdával ve škole letáky uvedl, že ho k tomu nic nevedlo, byly tam fotografie Lukašenka za mřížemi a na druhé byl vyobrazen jako Hitler, s knírkem, celkem tam měl sedm letáků. Bylo to zakázané, jako vše, co je proti prezidentovi, on to nevěděl, myslel, že je demokracie, měl tehdy 16 let, tak myslel, že je svoboda slova. Do žádné jiné činnosti se nezapojoval, jel jenom na mítink. K dotazu jak se zapojoval bratr uvedl, že neví, nebýval doma, jezdil za prací, ví, že šířil letáky v Pinsku, ale nikdy mu o tom nevyprávěl. Bratr byl v nějakém táboře opozice u Grodna, tam ho asi učili prorážet kordony policistů a tak, ale více o tom neřekl, nežije doma od r. 2002 a přijížděl nepravidelně dva či třikrát do měsíce. Od koho měl bratr letáky, neví, měl nějaké doma, ale roznášel je v Pinsku. Neví, co na nich bylo, viděl jen jeden, kde byly uvedeny mzdy různých států. Byly velké asi 10x10 cm, asi bleděmodré. Matka na bratra křičela, čím se to zabývá, o jeho kamarádech nevěděli. K dotazu, kde se konal mítink, kterého se zúčastnili uvedl, že to bylo 19. 3. 2006 v Minsku na náměstí Kostryčnické. V televizi poté viděl, že mítink na náměstí probíhal klidně. Podrobně popsal, že den strávili u přítele D., poté jeli autobusem na náměstí, ale nedojeli tam, vystoupili dříve. Šli pěšky a asi po třista metrech je zastavila policie a žádala doklady, D. nesl prapor a křičel něco o svobodě. Policisté se ptali, proč křičí a narušují pořádek, řekli, že nic nenarušují, neboť ještě není po desáté hodině. Policisté je žádali, aby šli s nimi k malému autobusu, kde bylo asi 30 lidí, policista žalobce udeřil, protože nechtěl nastoupit. Byli odvezeni na stanici, umístění do sklepa se třemi společníky, O. a bratrancem, ráno odvezeni na soud. Žalobce zašel do jedné místnosti jako první, myslel si, že tam je soudce, ale neví, zda to byl soudce, řekl, že žalobce bude zadržen na 30 dní, neboť narušoval veřejný pořádek a bránil se aktivně zadržení, byl odveden do auta a odvezen do nějakého vězení. V cele bylo asi deset lidí a večer přivedli další, jednalo se o místnost asi 5 x 5 m, v prvním patře, hned první místnost. Spalo se na prknech, vyvýšených pod oknem. Zpočátku tam byli tři, i ku konci, ale jinak tam bylo asi dalších dvacet lidí, ti byli propuštěni dříve. S žalobcem nebyl proveden žádný výslech, pouze mu byl předložen nějaký doklad k podpisu, bylo tam napsáno, že narušoval veřejný pořádek a bránil se zadržení. Matka mu později řekla, že se po něm dotazovala u známých, ale nenašla ho. Byl zadržen ještě před konáním mítinku, policisté na to neměli právo, protože neporušil žádný zákon. Po propuštění mu bratr řekl, že byl také zadržen, asi po týdnu u nich byla provedena domovní prohlídka, odvedli bratra. V té době nebyl žalobce doma, bylo to asi v deset ráno, matka řekla, že bratra odvedli a žalobce se má dostavit druhý den na policii. Kontrolu konal místní policista, neví, kolik jich bylo, v době domovní prohlídky byl přítomen bratr a matka, něco se našlo, ale neví co. Druhý den se žalobce dostavil na policii, vyslyšel ho vyšetřovatel, ptal se na přátele bratra, řekl, že nic neví. Policista na něho křičel, dal mu pár pohlavků, napsal, že nic o bratrovi neví, žalobce toto podepsal a jel domů. Myslí si, že toto bylo v rozporu se zákonem, neboť byl udeřen do hlavy, ale nikam se neobracel, nemělo by to smysl – myslel si, že by to bylo zbytečné. Ví, že bratr byl jednou zadržen v průběhu otevírání stadionu,

obrátil se na prokuraturu, ale byl tam tehdy Lukašenko, měl se dostavit, až odjede, jestli tam ale šel, to již neví. V r. 2006 byl žalobce zadržen jen jednou, nepovažoval to za tak hrozné, ale později byl častěji předvoláván, ptali se na bratra a vzali mu doklady, bylo to snad třicetkrát, někdy dostal pozvání, někdy ústně, byl zván do Pinska, ale i v Logišině. Někdy byl napaden, vždy se ptali, co dělá bratr, s kým se přátelí. Všechna zadržení byla kvůli bratrovi, nikdy nebyl z ničeho obviněn, naposledy byl zadržen měsíc před odjezdem. Jednou byl zadržen i v Minsku a byl zbit, neměl doklady. Odjezd ze země organizoval bratr prostřednictvím nějakého řidiče kamionu, ten je vypustil v Rakousku. Azylovým řízením se chce vyhnout dalšímu jednání policie v Bělorusku, kde byl zadržován v souvislosti s účastí na mítinku a s bratrovými aktivitami. Myslí si, že by tato situace v případě jeho návratu pokračovala. Žalobce byl týž den seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení jeho situace v zemi původu, uvedl, že již řekl vše, s podklady se seznamovat nechce, nemá ani žádné připomínky.

Dne 29. 10. 2008 byl s žalobcem proveden další pohovor, uvedl, že po cestě z Běloruska byl schován v nákladáku, neví, kudy jeli, tam je zavřeli a asi po dvou týdnech je přivezli do ČR. Jeho pas zůstal na policii v Bělorusku, poslali mu řidičský průkaz. Pas zabral obvodní policista v místě bydliště, vydala ho matka. Báł se jít pro něj na policii, neboť mohl být zadržen, stalo se to v první polovině r. 2006, nechce na to vzpomínat. Bydlí na předměstí města Pinsk, má jen základní vzdělání, nehledal oficiální práci, spíše brigády, které mu sháněl bratr. Když byl kontrolován, měl řidičský průkaz, policisté ho znali podle obličeje, zadržovali ho na nádraží a drželi, dokud neodjel poslední autobus, zadržovali ho kvůli zjištění totožnosti. Vlastně se spletl, pas mu vzali až někdy v r. 2007, vzal mu ho okrskář, zval ho na hlavní stanici. Nešel tam, neboť ho mohli zbit, zadržet. Když byly volby, konal se v Minsku na Říjnovém náměstí mítink, slyšel, že tam bude bratr, chtěl se jít podívat. Na mítink nedošli, kluk, co šel s nimi, měl vlajku, křičeli – Bělorusko do Evropy, policie je posadila do autobusu, ráno byli přivezeni k soudu a dostali 30 dní vězení. Nedostali žádné papíry, pár dní po propuštění přijeli udělat domovní prohlídku, u bratra našli nějaké letáky, sebrali ho. Žalobce předvolali na druhý den, šel na policii, několikrát tam byl, několikrát ho zbili, potom mu sebrali pas a pak přestal na policii chodit. Členem žádné politické strany nebyl. Chtěl se jen zúčastnit mítinku a dříve dostal od bratra nějaké letáky, které rozšiřoval ve škole, ale byly s tím problémy, ovšem nic vážného. Mítinku se chtěl zúčastnit, nikdy nic takového neviděl, tedy ze zvědavosti. Konal se na jaře 2006, ještě byl sníh, bylo to na Říjnovém náměstí v Minsku. Neví, zda byl mítink povolen, jel do Minsku s bratrancem, čekal na ně A., jeli k němu do bytu, za stmívání vyjeli autobusem, ale vystoupili dříve, A. měl prapor, sebrala je policie ještě než došli na místo. V novinách se psalo, že policie mítink rozehnala a sebrala opilce, kteří vykřikovali a ráno je pustili. Žalobce toto popsal, že šel O., on a A., který měl prapor – ten zdvihl a křičeli – Bělorusko do Evropy a že chtějí jiného prezidenta. Kdyby byl prezidentem někdo jiný, vrátil by se do Běloruska. Uvedl, že to byl vlastně D., spletl se, s A. se seznámil na policii, jeho rodiče je odvezli na nádraží. K dotazu, proč tvrdil, že mítink se konal na Kostračnickém náměstí uvedl, že Kostračnik je bělorusky říjen. Ráno podepsal, že byli opilí a narušovali veřejný pořádek, nemělo cenu odporovat. Byl držen déle jak 30 dní, asi 35. Ve vězení se seznámil s A., O. byl s ním v cele, ale D. ne,

byl ovšem s nimi propuštěn. Cela byla na prvním patře, asi zprava, neví, zda druhá. Zpočátku jich bylo v cele málo, postupně přivezli další, ty začali po třiceti dnech propouštět, nepamatuje se, kolik jich bylo na konci v cele. K dotazu správního orgánu na vylepování letáků ve škole žalobce uvedl, že je vzal bratrovi, nalepil je ve škole s bratrancem na stěnu, potom mu našli nějaké v tašce, okrskář ho vytahal za uši. Proč říká, že letáky vylepoval, když dříve uváděl, že je roznášel, odpovídá, že to chce zapomenout. K dotazu, proč popisoval své dostavení se na polici po domovní prohlídce minule jinak a dnes odlišně žalobce uvedl, že si to již nepamatuje, pozvali ho k výslechu vícekrát. Chtěli vědět, jak žije on a jeho bratr, jaké mají přátele. Zadržovali ho i na tři dny, průběžně, někdy i dvakrát týdně, pak byl třeba měsíc klid. Vždy pod záminkou, že odporoval při zadržení, že šel na červenou, při zjišťování totožnosti apod. Vše mělo souvislost s bratrem, kdy byl jeho poslední kontakt s policií už si nepamatuje. Aby se mohl přestěhovat a najít si práci, musel by mít pas, který byl na policii a on tam nešel, měl všeho plné zuby a chtěl odjet. Letáky, které bratr šířil, popsat nemůže, bývají různé. Chystali se jet za prací do města Malolita, zastavili řidiče kamionu, slovo dalo slovo, šofér řekl, že je to možné, nechali mu dva telefony, protože neměli peníze a on je odvezl. V Bělorusku trpěl represemi, nenechali ho klidně žít, byla omezena jeho práva, myslí si, že ho hledají, na policii je stále jeho pas. Dne 22. 5. 2009 byl žalobce seznámen s tím, že správní orgán pořídil další 4 aktuální zprávy o situaci v zemi jeho původu, uvedl, že nechce nic dodat, vše již řekl při pohovoru.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že

pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů, partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství či partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Soud po projednání a přezkoumání věci konstatuje, že v žalobě se namítá, že správní orgán nevycházel žalobci podle svých možností vstříc, takovou skutečnost soud neshledal. Správní orgán dle přesvědčení soudu postupoval v dané věci zcela standardním způsobem, přijal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, provedl s ním dva pohovory za účelem zjištění důvodů, které ho vedly k opuštění vlasti, k jednáním přizval tlumočníka ruského jazyka, tedy řeči, o níž žalobce uvedl, že se v ní dobře dorozumí. Protože žalobce sám žádné důkazy nenavrl, správní orgán sám zabezpečil dle názoru soudu dostatečné podklady pro posouzení situace, panující v zemi původu žalobce. Soud je na základě těchto skutečností přesvědčen, že správní orgán v oblasti vstřícnosti vůči žadateli ničeho nezanedbal. Dále žalobce poukazuje na to, že žalovaný nepřihlédl pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Ani této námitce nemohl soud přisvědčit, neboť, po seznámení se s rozhodnutím žalovaného je vcelku seriózně jasné, že žalovaný se příběhem žalobce naopak zabýval velmi pozorně, když nejdříve velmi podrobně popsal odpovědi žalobce v průběhu pohovorů a posléze porovnal nesrovnalosti,

kteřé z nich vyplynuly. Z rozhodnutí samého pak naopak, dle názoru soudu, vyplývá velmi pečlivé zhodnocení všech skutečností, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil. Rovněž tak důvody svého rozhodnutí i podklady, z nichž čerpal, předestřel žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem. Soud marně hledal v průběhu správního spisu návrhy a námitky, které by vznesl žalobce vůči správnímu orgánu, proto považuje atak porušení § 68 odst. 3 správního řádu za zcela bezpředmětný.

Z doplnění žaloby pak plyne, že žalovaný se dovolává nespolehlivosti skutkových zjištění, aniž by se pokusil tyto přiměřeným způsobem odstranit. S žalobcem podal žádost o udělení mezinárodní ochrany i jeho bratr a bratranec, správní orgán si přitom konfrontací jejich výpovědí pochybnosti o výpovědi žalobce neodstranil. Tyto pochybnosti však neměly být, dle názoru žalobce, odstraňovány druhým pohovorem s žalobcem, jeho provedení přímo nazývá vadou řízení, tento směřoval k zpochybnění výpovědi žalobce. Takový názor ovšem soud nesdílí. Pokud správní orgán dospěl k závěru, že považuje za potřebné doplnit první pohovor s žalobcem dalšími skutečnostmi, případně jejich podrobnějším vylíčením, soud v takovém postupu nespátřuje úmysl zpochybnit žalobcovu prvou výpověď. Naopak, předpokládá, že žalobce, pokud popsal v průběhu prvního pohovoru některé skutečnosti, bude tyto, pokud se skutečně odehrály, popisovat stejně či obdobně. Omyl v osobě (přítel D. a A., s nímž se měl dle posledně sděleného seznámit až ve vězení) je i pro soud skutečností, která zásadním způsobem vede k závěru o nevěrohodnosti žalobcových tvrzení. A právě tyto rozpory, které konstatoval na základě faktů plynoucích z pohovorů žalovaný na str. 5 a 6 svého rozhodnutí mohly jen velmi těžko odstranit výsledky pohovorů, provedených s jeho bratrem a bratrancem. Soud posléze v průběhu jednání soudu výpověď bratra žalobce neprovedl, neboť byla nabízena za účelem odstranění rozporů ve výpovědích žalobce, což vzhledem k nesrovnalostem, popsaným na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí nepovažoval soud za možné. Jedná se o problémy, které popsal a zažil žalobce a pokud je líčí s krátkým odstupem času rozporuplně, i s tím, že si věci nepamatuje, je možné, že by je příbuzný popsal opět jinak, neboť některé z nich by mohl popsat toliko tzv. z druhé ruky, což by jistě věrohodnost dříve uvedených skutečností nemohlo podpořit. Soud je přesvědčen, že správní orgán vyvodil z průběhu správního řízení zcela logické závěry, které vedou ku konstataci určité nevěrohodnosti žalobcových tvrzení – zde podrobně popsáno na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí, týkají se jak osob, tak okolností zabránění cestovního pasu, popisu věznění, popisu letáků a jejich roznos (vylepení). Jedná se o skutečnosti, které, pokud nastaly, lze vylíčit věrohodně toliko jediným způsobem, pokud takto žalobce líčil skutečnosti odlišně, nelze, dle přesvědčení soudu takové rozpory nahrazovat výpovědí příbuzného. Soud je konečně přesvědčen, že žalovaný se seriózně vypořádal se situací žalobce i poukazem na judikáty Nejvyššího správního soudu, týkající se účasti žalobce na mítinku jako jediné demonstraci, tíži pronásledování, která je azylově relevantní, či doby, kdy je potřebné předpokládat, že žadatel podá žádost o azyl po dospění do cílové země, jakož i skutečnosti, že taxativní důvody pro udělení azylu nelze zaměnit s jinými legálními formami pobytu cizince na zdejším území. Soud považuje popis skutečností, které vedly k závěru o rozporuplné výpovědi žalobce za vyčerpávající s odkazem na výše cit. strany

napadeného rozhodnutí s tím, že tyto nebude opětovně podrobně vypisovat, ale odkazuje na jejich popis žalovaným s tím, že s ohledem na konstatování skutečností, které žalobce vypověděl v průběhu pohovorů (viz výše) na tyto plně odkazuje. Soud v příběhu žalobce neshledal tíží pronásledování v azylově relevantním smyslu ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu, když žalobce uvedl, že nebyl členem žádné politické strany, neúčastnil se žádného politického života, byl dle vlastních slov v této souvislosti zadržen pouze jednou, a to cestou na mítink v Minsku. Pokud pak hovořil o dalších problémech s policií, zmiňoval se v pohovoru, na nějž sám klade důraz, že souvisely s problémy jeho bratra, případně poté s tím, že šel např. na ulici na červenou apod., což jistě též již s ohledem na samotnou dikci ust. § 12 zákona o azylu předpokládanou tíží pronásledování z azylově relevantních důvodů nemůže naplnit. Zástupce žalobce poukazoval na naplnění institutu pronásledování v zemi původu z důvodu politické angažovanosti žalobce, tuto však, dle přesvědčení soudu v jednom případě vylepení plakátů ve škole a cestě na mítink, při níž měl být žalobce pro porušování veřejného pořádku na 30 dní zadržen spatřit nelze. Nejvyšší správní soud vícekrát judikoval ve svých rozhodnutích právní názor na potřebnou intenzitu útoku státní moci vůči svému občanovi pro to, aby bylo možno vyslovit, že se cítil v zemi původu oprávněně pronásledován z důvodů, které soud výše v citaci ust. § 12 zákona o azylu uvádí. Problémem, který je podobný problému žadatele, který tvrdil, např. NSS podrobně rozebral ve svém rozhodnutí 6 Azs 235/2004 ze dne 21. 12. 2005, kde popsal situaci jedince, který není členem žádné politické strany, přesto je nutné zkoumat, jaké jsou jeho politické názory, účast na veřejném životě, kterou tyto dává najevo a zda jeho projev politického názoru je dostatečný pro závěr, že na základě jeho projevů a obav mohl či byl v zemi původu z těchto důvodů pronásledován. Žalobce však o jakémkoliv politickém názoru vůbec nehovořil, veřejného života se v tomto duchu neúčastnil a příkoří, o němž hovořil, popsal dle přesvědčení soudu po přezkoumání a projednání jeho věci skutečně nevěrohodně. Soud tak nemohl jinak, než dospět k závěru, že žalobce vycestoval ze země původu z důvodu snahy o pobyt v zahraničí, který realizoval cestou do Rakouska, bez dokladů, v České republice, kam byl rakouskou policií odvezen po několika dnech pobytu na území Rakouska, pobýval nelegálně po dobu 3 měsíců a teprve poté podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, soud je takto přesvědčen, že zejména z důvodu legalizace zdejšího pobytu, k níž však institut mezinárodní ochrany zcela jistě nepatří.

Soud konstatuje, že podmínky ust. § 13 zákona o azylu v případě žalobce naplněny nejsou, pro výrok o neexistenci důvodů humanitárního charakteru měl žalovaný, dle přesvědčení soudu, dostatečné podklady.

Pokud žalobce namítal, že jsou odůvodněné jeho obavy z perzekuce, obdobné té, která se mu dle jeho slov děla v zemi původu před jejím opuštěním, soud neshledal v jeho výpovědi intenzitu pronásledování azylově relevantní, s poukazem na výše cit. ust. § 14 a) zákona o azylu pak konstatuje, že nespátřil v projednávané věci ani žádnou skutečnost, která by mohla vést k závěru, že žalobce je v případě návratu do Běloruska ohrožen některou ze zákonem popsané vážné újmy. Žalobce uvedl, že byl policií zadržován např. proto, že měl jít na červenou, z důvodu kontroly totožnosti apod., pokud by soud i připustil, že v tomto směru vypovídal pravdu, jeho obavy

z případného dalšího obtěžování policií soud jako důvodné v azylově relevantním smyslu nevidí. V dalším pak soud odkazuje na podrobné odůvodnění neexistence důvodů pro udělení doplňkové ochrany žalobci, kterému se správní orgán věnoval na str. 7 – 9 svého rozhodnutí.

Soud na závěr konstatuje, že žalobě žalobce nevyhověl, neboť jím namítané pronásledování z důvodu jeho politické angažovanosti či obav z represí, majících azylově relevantní vážnost v jeho případě neshledal, žalobu proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl jako nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal. O odměně soudem ustanoveného zástupce žalobce bylo rozhodnuto samostatným usnesením soudu.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 2. července 2010

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně